

Звіт з виконання у 2022 році заходів Міської програми вирішення екологічних проблем Кривбасу та поліпшення стану навколишнього природного середовища на 2016 – 2025 роки

Міська програма вирішення екологічних проблем Кривбасу та поліпшення стану навколишнього природного середовища на 2016-2025 роки (надалі – Міська екологічна програма, програма), затверджена рішенням Криворізької міської ради від 28.09.2016 №901, зі змінами, є основним документом природоохоронної діяльності в місті щодо охорони та поліпшення стану навколишнього природного середовища. Заходи Міської екологічної програми направлені на охорону та поліпшення стану атмосферного повітря, водних ресурсів, поводження з відходами, впровадження автоматизованих систем моніторингу, широке залучення громадськості, досвіду наукових установ міста до вирішення екологічних проблем, підвищення рівня суспільної екологічної свідомості громадян.

Реалізація Міської екологічної програми в 2022 році здійснювалася в умовах воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24.02.2022 №64 у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України.

Охорона та поліпшення стану атмосферного повітря

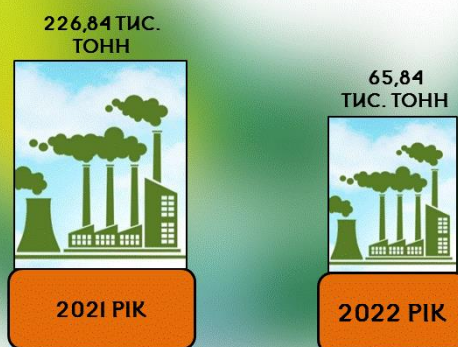
В умовах воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24.02.2022 №64, у зв'язку з військовою агресією російської федерації, у 2022 році зменшено обсяги виробництва гірничодобувної та металургійної продукції на 62% (79,2 млн.т.) в порівнянні з 2021 роком (212 млн.т.).

Обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря зменшилися на 71%, і склали 65,84 тис.тонн.

За даними суб'єкта державного моніторингу атмосферного повітря - Лабораторії спостережень за станом атмосферного повітря м. Кривий Ріг Дніпропетровського регіонального центру з гідрометеорології у 2022 році в порівнянні з минулим роком середньорічні концентрації пилу та формальдегіду зменшились на 25% та 21% відповідно, оксиду вуглецю та сірководню на 50%, діоксиду азоту – 40%.

Незважаючи на спад виробництва та складні умови обумовлені військовим станом, підприємства виконували заходи у сфері охорони та поліпшення стану атмосферного повітря, що є одним з основних життєво важливих елементів навколишнього природного середовища.

ОБСЯГИ ВИКИДІВ ЗАБРУДНЮЮЧИХ РЕЧОВИН В АТМОСФЕРНЕ ПОВІТРЯ



У рамках Міської екологічної програми ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» виведено із експлуатації застаріле обладнання, що не відповідало екологічним вимогам:

в лютому 2022 року обертову піч №1 вогнетривно-вапнякового цеху (п.1.17).

в жовтні 2022 року коксові батареї №1,2 (п.1.21), встановлений термін – 2019 рік;

в січні 2023 року агломераційний цех металургійного виробництва (п.1.11), встановлений термін – 01.01.2020 рік

Екологічний ефект – щорічне зниження обсягу викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря майже на 40 тис. тонн в рік. (п. 1.11, 1.17, 1.21).

З метою захисту інтересів територіальної громади міста в екологічній сфері Криворізька міська рада з 2020 року вела претензійно позовну роботу по відношенню до ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» щодо виконання у встановлені терміни заходів Міської екологічної програми (п.п.1.11, 1.21).

Разом з цим, не виконано заходи Міської екологічної програми підприємствами:

1. ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»:

виведення з експлуатації доменної печі №7 – термін виконання 2020 рік (п.1.15);

реконструкція конвертерного цеху з будівництвом нових газоочисних установок за конверторами №1-3 – термін виконання 2018-2021 роки (п.1.12);

реконструкція газоочисних установок доменної печі №9 - термін виконання 2019-2020 роки (п.1.13).

Екологічний ефект виконання ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» зазначених заходів– зниження викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря на понад 20 тис. тонн.

В січні 2022 року ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» отримано в Міністерстві захисту довкілля та природних ресурсів України нові дозволи на викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря, якими подовжені терміни виконання вищезазначених повітроохоронних заходів до 2024 року.

2. ПАТ «Кривий Ріг Цемент» не встановлено фільтри у місцях транспортування сировинних матеріалів з конвеєра №46 на конвеєр №49, з конвеєра №49 у бункер, в місцях розвантаження дозаторів, складального конвеєру (п.п. 1.60, 1.61). Встановлений термін виконання 2021 рік.

3. АТ «Кривбасзалізрудком» не здійснено відселення мешканців із санітарно-захисної зони (надалі – СЗЗ) шахт «Гвардійська» (Козацька), «Покровська» («Октябрська»), «Тернівська» «Криворізька», (Родіна) (п. 1.59).

В рамках Міської екологічної програми, промисловими підприємствами виконуються заходи з пилопригнічення відвалів, хвостосховищ, автошляхів, вулиць житлових масивів в зоні впливу виробничої діяльності підприємств, впровадження нових у т.ч. «зелених технологій».

Протягом 2022 року впроваджено іноваційні у т.ч. «зелені технології» пилопригнічення відвалів та хвостосховищ на площі понад 250 га (п. 1.46,1.46.1,1.46.3, 1.57), з них:

АТ «ПВДГЗК» проведені роботи з пилопридушення, заснованого на багаторівневій фіксації шару матеріалу на ділянках балки Грушеватой - 8,2 га;

ПрАТ «ІНГЗК» закріплено поверхню хвостосховища за допомогою бішофіту та гуматового реагенту на площі – 30,0 га;

ПрАТ «ПівНГЗК», ПрАТ «ІНГЗК», ПрАТ «ЦГЗК» висаджено жито, очерет, багаторічні трави на сухих пляжах хвостосховищ на площі 172 га;

ПрАТ «ІНГЗК» закріплено 40 га поверхні хвостосховища шляхом використання компостної суміші очисних споруд ТОВ «Наdejда Л» з додаванням насіння багаторічних рослин.

ПрАТ «ПівНГЗК» висаджено саджанці винограду на пригрузі греблі хвостосховища.

Крім того, на замовлення ПРАТ «ПівНГЗК» Науково-дослідним гірничорудним інститутом Криворізького національного університету виконана науково-дослідна робота з розробки та впровадження нових технологій з пилоподавлення поверхонь хвостосховищ. За результатами роботи розроблені універсальні комплексні показники оцінки ефективності застосування реагентів і здійснено науково обґрунтований аналіз техніко-економічних показників доступних на ринку України реагентів та очікуваний екологічний ефект (п.1.46).

З метою зменшення техногенного навантаження та запобігання надходженню в атмосферне повітря забруднюючих речовин при проведенні масових вибухів у кар'єрах:

здійснюються внутрішня і зовнішня гідрозабійки, застосовуються неелектричні системи ініціювання, безтритові вибухові речовини, що сприяло запобігання надходження у атмосферне повітря 3,5 тис. тонн забруднюючих речовин (п. 1.42);

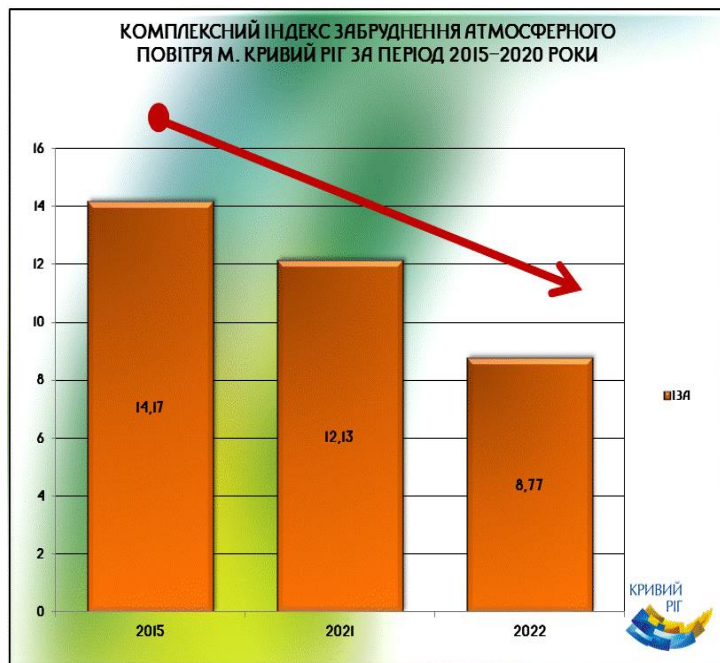
за результатами комплексних випробувань, проведених Науково-дослідним гірничорудним інститутом та Науково-дослідним інститутом безпеки праці та екології в гірничорудній і металургійній промисловості Криворізького національного університету, підприємства ПрАТ «ПівНГЗК», «ІНГЗК», «ЦГЗК», ТОВ «Рудомайн» почали при масових вибухах постійно застосовувати технологію зовнішньої та внутрішньої гідрозабійки із використанням реагенту на гуматовій основі, що дозволило знизити викиди пилу на 70%, газів – на 85%. Унікальність технології полягає в зниженні викидів газів (п.1.47);

на виконання рішення виконкому міської ради щодо погодження підприємства проведення масових вибухів у кар'єрах, за результатами проведених вимірів питомих показників викидів забруднюючих речовин безпосередньо на контрольних блоках, гірничодобувними підприємствами міста (крім ПрАТ «Північний гірничозбагачувальний комбінат») розроблено та затверджено Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України показники емісії (питомі викиди) забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел кар'єру, в т.ч. від вибухових робіт. Показники питомих викидів є основою для розрахунку обсягів та видів викидів від технологічних процесів, що в свою чергу забезпечує повноту обчислення та сплати екологічного податку;

гірничодобувними підприємствами із залученням спеціалізованих організацій продовжується робота щодо проведення вимірів питомих показників викидів забруднюючих речовин безпосередньо на контрольних блоках, які підриваються в кар'єрах, що також дозволяє визначити фактичну ефективність природоохоронних заходів.

З урахуванням погодних умов промисловими підприємствами проводилися

заходи з пилопригнічення автошляхів, вулиць житлових масивів у зоні впливу виробничої діяльності та що межують із СЗЗ підприємств (п. 1.45). Управлінням екології проведено рейдові обстеження дотримання графіків поливу вулиць ТОВ «МЕТІНВЕСТ-КРМЗ», ПрАТ «СУХА БАЛКА», «ЦГЗК», «ПВНГЗК», ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», АТ «Кривбасзалізрудком», «ПВДГЗК». Порушувались графіки поливу ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», АТ «Кривбасзалізрудком», ТОВ МЕТІНВЕСТ-КРМЗ». Громадський контроль за виконанням цього заходу забезпечено шляхом розміщення на сторінці управління екології в мережі Facebook, а також на сайтах промислових підприємств переліку вулиць та інформації щодо періодичності їх поливу.

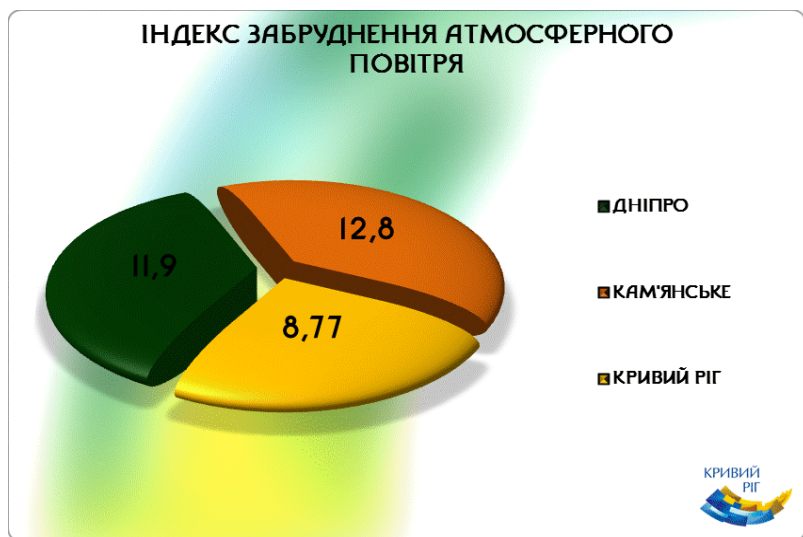


В липні 2022 року Дніпропетровським регіональним центром з гідрометеорології встановлено нові величини фонових концентрацій забруднюючих речовин по місту Кривий Ріг, які розраховуються кожні три роки на підставі результатів спостережень на стаціонарних постах Лабораторії спостережень за забрудненням атмосферного повітря міста Кривий Ріг Дніпропетровського регіонального центру з гідрометеорології.

Показник діючих величин фонових концентрацій пилу в цілому по місту, який визначений на основі даних за три роки – січень 2019р.-грудень 2021 року, склав 0,75 мг/м³, що нижче на 25% ніж попередній за період січень 2016 р.-грудень 2018 р (1 мг/м³).

Зниження величин фонових концентрацій пилу в цілому по місту, що відображає вплив усіх існуючих джерел викидів на відповідній території – це результат системної роботи по виконанню заходів Міської екологічної програми.

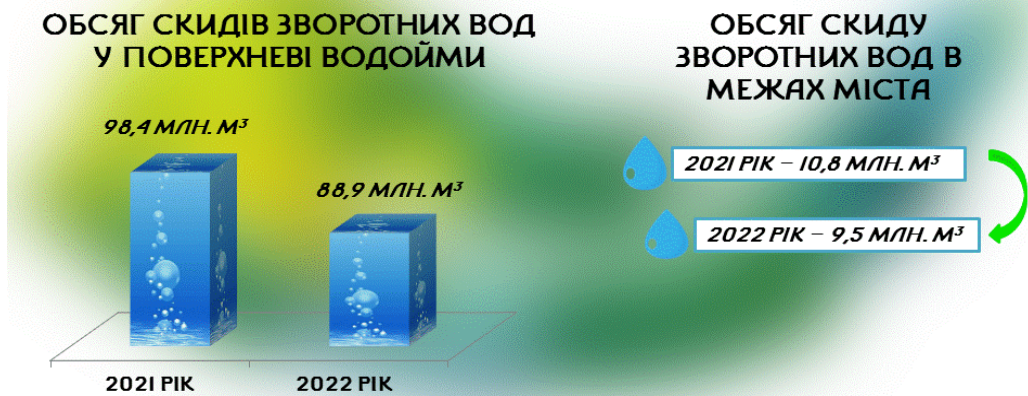
Комплексна характеристика забруднення атмосферного повітря в цілому оцінюється індексом забруднення атмосфери, який у нашому місті в 2022 році склав 8,77, що на 28% менше ніж у 2021 році та на 38% менше ніж у базовому 2015 році. Для порівняння: комплексний індекс забруднення атмосферного повітря в Дніпрі складає 11,9, у Кам'янському – 12,8.



Охорона та використання водних ресурсів

Згідно статистичних звітів підприємств-учасників програми у 2022 році обсяг скиду стічних вод у поверхневі водойми склав 88,9 млн.м³ (з них 9,8 млн. м³ - шахтна вода), що у порівнянні з 2021 роком менше на 9,6%.

ОБСЯГ СКИДУ ЗВОРОТНИХ ВОД ЗА 2021–2022 РОКИ



у рамках Міської екологічної програми виконувалися заходи направлені на зниження обсягів скиду стічних вод та зменшення забруднення довкілля, зокрема:

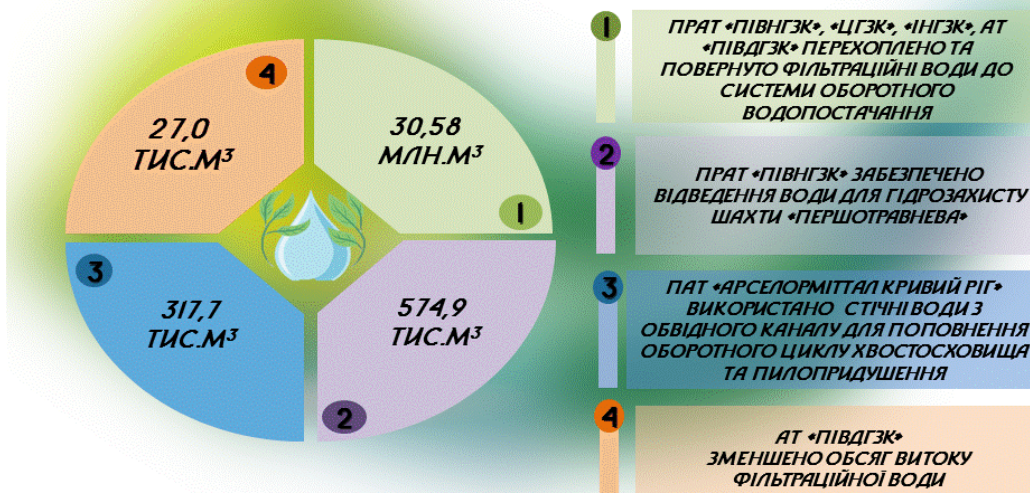
ПрАТ «ПІВНГЗК», «ПрАТ «ЦГЗК», ПрАТ «ІНГЗК», АТ «ПІВДГЗК» перехоплено та повернуто до системи оборотного водопостачання 30,58 млн.м³ фільтраційних вод (п.2.14);

ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» використано 317,7 тис м³ стічних вод з обвідного каналу для поповнення оборотного циклу хвостосховища, у т.ч. на пилопридушення 166,9 тис.м³ (п.2.11).

ПрАТ «ПІВНГЗК» забезпечено відведення 574,9 тис. м³ води для гідрозахисту шахти «Першотравнева» (п. 2.1).

АТ «ПІВДГЗК» зменшено обсяг витоку фільтраційної води на 27,0 тис. м³ (п. 2.6).

У РАМКАХ МІСЬКОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПРОГРАМИ У 2022 РОЦІ



У рамках реалізації заходів зі зменшення скиду шахтних вод у р. Інгулець:

ПрАТ «ЦГЗК» проведено роботи з розробки землепорядної документації щодо відведення земельних ділянок №2,6,7 загальною площею 34,34 га для будівництва водогону від шахти «Гігант-Глибока» до хвостосховища підприємства з метою використання шахтної води у системі оборотного водопостачання (п. 2.15.3);

КП «Кривбасводоканал» в межах реалізації проєкту щодо реконструкції існуючої системи відводу шахтних вод північної групи рудників Кривбасу замінено 674,7 м мереж у Тернівському, Покровському, Саксаганському, Криворізькому районах (п. 2.35).

З метою покращення ефективності очищення питної води та належного контролю за її якістю (п. 2.32, 2.37) КП «Кривбасводоканал»:

придбано 3 насосні агрегати, електродвигун та перетворювач частоти на насосну станцію №7 Радущанського водопровідного комплексу;

проведено заміну мереж на Радущанському водопровідному комплексі та реагентопроводів коагулянту на Карачунівському водопровідному комплексі;

проведено ремонтні роботи на хлораторних Карачунівського та Радущанського комплексу водоочисних споруд.

Для ощадливого використання питної води, зменшення її втрат при експлуатації систем водопостачання КП «Кривбасводоканал» у 2022 році:

придбано та встановлено 81 прилад обліку холодного водопостачання (п.2.21);

замінено 15,31 км зношених та аварійних ділянок водопровідної мережі (п. 2.23);

систему SCADA запущено у тестовому режимі (п. 2.38).

Реалізація зазначених заходів сприяла економії питної води.

Для недопущення аварійних ситуацій КП «Кривбасводоканал» придбано та встановлено 4 насосних агрегати на КНС №№ 1, 7, 10, 75, виконано ремонт каналізаційних очисних споруд (п. 2.33):

1. Центральної станції аерації – первинних відстійників №9, №10 (I черги), № 1 (III черги), вторинних відстійників №6, №7, №8 (III черги), аеротенку №2 (III черги), насосної станції власних потреб (III черги), каналізаційної та повітродувної насосних станцій, хлораторної, ділянки трубопроводу подачі повітря з III черги на I-II черги, повітропроводу від повітродувки до аеротенків;

2. Північної станції аерації – аеротенку №2, напірного трубопроводу побутових стоків від насосної станції до пісколовок, повітродувної насосній станції, напірного трубопроводу сирого осаду, будівлі знезараження гіпохлоритом;

3. Інгулецької станції аерації – будівлі витратного складу гіпохлориту натрію, будівлі проциджувачів;

4. Південної станції аерації – насосної станції виробничого блоку, заміну тру-



бопроводів хлорної води та газоподібного хлору (п. 2.24).

Для належного утримання дренажних насосних станцій КП «Кривбасводоканал» придбано 8 одиниць дренажного насосного обладнання, проведено ревізію 96 насосних агрегатів (п.2.31).

Фінансування заходів із будівництва та реконструкції каналізаційних мереж міста коштом міського фонду охорони навколишнього природного середовища та загального фонду міського бюджету в 2022 році було обмежено вимогами постанови Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 №590 «Про затвердження Порядку виконання повноважень державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану», якою визначено черговість проходження платежів в органах державної казначейської служби. Разом з тим, у 2022 році:

1) завершено реалізацію проєкту «Реконструкція напірного колектору від КНС-8 по вул. Володимира Великого, що проходить біля міської лікарні №2 в Саксаганському районі м. Кривий Ріг» (3 ділянка);

2) виконано роботи з монтажу 438 м колектору від КНС-8, від автодороги пр. 200-річчя Кривого Рогу до міської лікарні №2 в Саксаганському районі міста Кривий Ріг, Дніпропетровської обл. (2 ділянка);

3) улаштовано насосну станцію, 4 каналізаційних колодязів, 3 камери у рамках реалізації проєкту будівництва ділянки самопливного каналізаційного колектора від мкр. Сонячного;

4) проведено монтаж 270 м колектору в рамках проєкту «Капітальний ремонт каналізаційних мереж, що перетинають автодорогу по вул. Едуарда Фукса Покровського району міста» (п. 2.34).

Коштом КП «Кривбасводоканал» проведено заміну 1,026 км каналізаційних мереж, отримано позитивний експертний звіт проєкту «Реконструкція лівої нитки напірного каналізаційного колектору від КНС-8 до автодороги пр-т 200 річчя Кривого Рогу в Саксаганському районі міста Кривий Ріг, Дніпропетровської обл. (1 ділянка)» (п. 2.34).

У рамках виконання заходів, направлених на екологічне оздоровлення річок та водойм міста:

1) коштом міського фонду охорони навколишнього природного середовища протягом червня-серпня 2022 року подано 324,7 тис.м³ води у русло річки Стара Саксагань в Центрально-Міському районі міста, що забезпечує її проточність та підтримує сприятливий гідрологічний режим (п.2.27);

2) з урахуванням вересневої небезпечної події щодо руйнування дамби Карачунівського водосховища внаслідок збройної агресії російської федерації, виконкомом Криворізької міської ради ініційовано питання перед державними та обласними органами виконавчої влади (Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України, Міністерство економіки України, Державне агентство водних ресурсів України, Дніпропетровська обласна військова адміністрація) щодо відновлення водності Карачунівського водосховища (джерела питного водопостачання міста Кривого Рогу, населених пунктів Криворізького району та Кіровоградської області) та екологічного оздоровлення річки Інгулець (п.2.29);

3) ТОВ «МЕТІНВЕСТ-КРМЗ» виконано чистку 800 м берегової лінії річки Саксагань (п.2.25).

Разом з тим, через розв'язану російською федерацією війну, військові дії та особливості здійснення видатків в умовах введеного в Україні воєнного стану припинено:

виконання робіт, передбачених Планом управління шахтними водами Кривбасу, затвердженим Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.11.2021 №1802-р, про що ГС «Екологічна рада Криворіжжя», як координатор робіт у сфері поводження з шахтними водами Кривбасу та співвиконавець зазначеного Плану, повідомив Міністерства України: економіки; захисту довкілля та природних ресурсів (п.2.15, 2.15.4);

реалізацію проєкту «Поліпшення гідрологічного режиму та екологічного стану р. Саксагань у межах міста Кривого Рогу Дніпропетровської області – капітальний ремонт», що коригувався у 2021 році коштом спеціального фонду обласного бюджету (п.2 28);

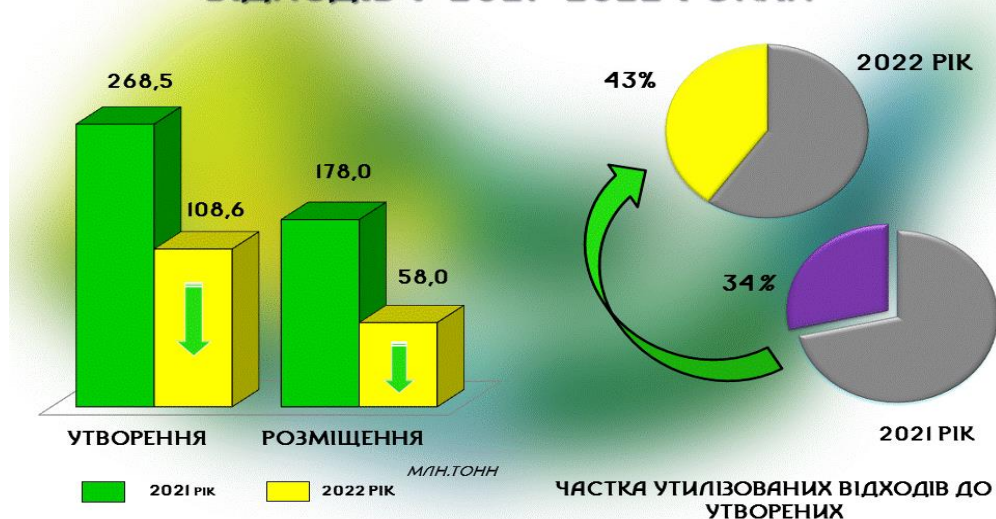
реалізацію регламенту промивання русла та екологічного оздоровлення річки Інгулець (п. 2.29).

Для недопущення забруднення водних об'єктів міста несанкціонованими витоками стічних вод на базі виконкомів районних у місті рад створено робочі групи з обстеження водоохоронних зон поверхневих водних об'єктів, у тому числі річок Інгулець та Саксагань, робота яких координується управлінням екології виконкому Криворізької міської ради та контролюється профільною постійною комісією міської ради. Виконкомами районних у місті рад проведено понад 70 комісійних обстежень водоохоронних зон та бережних захисних смуг водних об'єктів міста, за результатами яких виявлено та ліквідовано 10 несанкціонованих витоків.

Поводження з відходами та раціональне використання земель

За статистичними даними промислових підприємств-учасників Міської екологічної програми у 2022 році у порівнянні з 2021 роком знижено обсяги утворення відходів на 59 % та розміщення на 67 %, що спричинено спадом виробництва в умовах воєнного стану. При цьому, відсоток утилізованих у 2022 році відходів до обсягу утворених збільшився та складає 43% (у 2021 році – 34%).

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ПРОМИСЛОВИХ ВІДХОДІВ У 2021–2022 РОКАХ



У рамках реалізації заходів Міської екологічної програми промислові відходи обсягом 6,3 млн тонн використано для будівництва технологічних автомобільних і залізничних шляхів відповідно до будівельних норм, виробництва щебеню (п.п.3.1, 3.2, 3.14).

Виконано заходи щодо комплексного промислового перероблення та утилізації відходів, зокрема:

ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» забезпечено утилізацію майже 166 тис.тонн шламів аглодоменного і сталеплавильного виробництв (п. 3.12).

АТ «ПВДГЗК» впроваджено технологію згущення пульпи, що дозволило зменшити обсяг перекачування відходів на хвостосховища на 107 159,48 тис.м³ (п.3.44);

ПрАТ «Кривий Ріг Цемент» при випалі цементного клінкеру природний ресурс (глину) замінено на золошлак, чим забезпечено зниження обсягів її використання на 20,50 тис. тонн (п. 3.45).

У рамках виконання заходів з рекультивації порушених земель у 2022 році:

ПрАТ «ЦГЗК», ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», АТ «Кривбасзалізрудком», ПрАТ «СУХА БАЛКА» використано 18,2 млн тонн промислових відходів для засипки кар'єрів, зон обвалення шахт та воронок (п.п.3.3, 3.8, 3.16-3.18, 3.23).

ТОВ «Рудомайн» розроблено проєкт землеустрою з рекультивації порушених земель на площі 21,61 га (п. 3.43);

ПрАТ «ЦГЗК» виконано роботу з дослідження фактичного стану масиву гірничих порід відвалу № 4 для підтвердження можливості проведення робіт з його рекультивації (п.3.34);

АТ «Кривбасзалізрудком» розпочато процедуру оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Біологічна рекультивація хвостосховища та дамби ш. «Покровська» (п. 3.42). Разом з тим, незважаючи на отримання у 2021 році позитивного висновку з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Рекультивація складів пустих порід № 4, № 9 і складу некондиційних форм рудних матеріалів № 8 на території гірничого відводу шахти «ОКТЯБРСЬКА» (Покровська)», роботи з рекультивації у 2022 році не розпочато (п. 3.19).

У рамках виконання заходу із належного поводження з твердими побутовими відходами у 2022 році ТОВ «Екоспецтранс» придбано 1 сміттєвоз.

Розбудова та вдосконалення системи моніторингу навколишнього природного середовища

У 2022 році забезпечено функціонування міської автоматизованої системи моніторингу за станом атмосферного повітря, до складу якої входить 31 пост автоматичного спостереження: 5 міських, 23 - промислових підприємств та 3 – Карпівської сільської об'єднаної територіальної громади. Первинні дані міської автоматизованої системи моніторингу вивчаються аналітичним відділом показників атмосферного повітря КП «Інститут розвитку міста» Криворізької міської ради (надалі – аналітичний відділ), діяльність якого координується управлінням екології. За результатом аналізу показників якості атмосферного повітря на офіційній сторінці аналітичного відділу у соціальній мережі Facebook висвітлюється узагальнена інформація, дані передаються контролюючим органам для вжиття заходів реагування відповідно до визначених чинним законодавством повноважень. Промисловими підприємствами

виконувалося технічне обслуговування автоматичних постів спостереження за станом атмосферного повітря. (п. 5.1).

На виконання вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря» управлінням екології спільно із аналітичним відділом розроблено Програму державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря на 2022-2026 роки для агломерації «Кривий Ріг», яка погоджена Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України та затверджена 23 лютого 2022 року на пленарному засіданні XXII сесії Криворізької міської ради.

Програмою моніторингу встановлено режими оцінювання для забруднюючих речовин, визначені заходи, спрямовані на удосконалення мережі спостереження за станом атмосферного повітря в агломерації «Кривий Ріг», що дозволить більш ефективно оцінювати вплив підприємств на якість атмосферне повітря та прогнозувати стан атмосферного повітря і його зміни.

ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» введено в експлуатацію 6 автоматичних постів моніторингу за станом атмосферного повітря на межі санітарно-захисної зони (селищ Степове, Миролобівка, Свистуново, садове товариство «Нива», вул. Верхня Антонівка, 5 Центрально-Міського району, вул. Профспілкova, 4 Металургійного району) (п.5.1.1).

Для здійснення оцінки ефективності повітроохоронних заходів, що виконуються підприємствами при вибухових роботах, управлінням екології організовано проведення незалежними державними лабораторіями моніторингових досліджень якості атмосферного повітря в прилеглих житлових масивах до та після планових масових вибухів у кар'єрах ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», ТОВ «УКРАЇНСЬКА ГІРНИЧОДОБУВНА КОМПАНІЯ», «Рудомайн», ПрАТ «ЦГЗК» (п.5.11).

Виміри виконувались: ВСП «Криворізький районний відділ ДУ «Дніпропетровський обласний лабораторний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» та НДІБПГ КНУ за участі членів комісії з питань здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря та управління якістю атмосферного повітря в агломерації Кривий Ріг.

За результатами вимірів встановлено, що показники фактичного впливу вибухових робіт ТОВ «Рудомайн» та ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» на якість повітря різняться від показників, які визначені матеріалами державної санітарно-епідеміологічної експертизи щодо обґрунтування розмірів санітарно-захисних зон кар'єрі.

Результати досліджень для вжиття заходів реагування направлені до Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, до його територіального органу – Головного управління Держпродспоживслужби в Дніпропетровській області.

У рамках розбудови об'єктового моніторингу ПрАТ «ПІВНГЗК» встановлено датчик пилу на джерелі викиду №97 (п. 5.5.2).

З метою встановлення фактичного рівня впливу виробничої діяльності підприємств на довкілля та мешканців прилеглих житлових масивів, а також забезпечення оптимальних умов життєдіяльності людини ПрАТ «ЦГЗК», «СУХА БАЛКА» розроблено проекти санітарно-захисної зони шахт ім. Колачевського, шахти «Ювілейна» відповідно, та отримано висновки державної санітарно-епідеміологічної експертизи (п. 5.2.3, 5.2.4).

У рамках досліджень стану Криворізького залізорудного басейну, розробки та впровадження спеціалізованої системи безперервного дистанційного моніторингу, а також розробки проектних рішень щодо захисту від підтоплення і затоплення (п. 5.17, 5.18):

1) ПрАТ «ІНГЗК виконано науково-дослідні роботи «Розробка проектних рішень щодо захисту від підтоплення і затоплення, спрямованих на запобігання розвитку небезпечних геологічних процесів, усунення або зниження до допустимого рівня їх негативного впливу на території й об'єкти розташовані біля відвалів №№1, 3 та хвостосховища»;

2) ПрАТ «ЦГЗК» виконано роботи щодо гравіметричних спостережень за рухом пустот в межах Глеюватського кар'єру, дослідження процесу зрушення земної поверхні у зоні впливу гірничих робіт шахти ім. Орджонікідзе (Колачевського), маркшейдерсько-геодезичні роботи по забезпеченню безпечної експлуатації гірничотехнічних об'єктів та хвостосховища підприємства.

Охорона, збереження, утримання об'єктів природно-заповідного фонду та озеленення

У межах Міської екологічної програми здійснюється реалізація заходів з охорони, утримання та збереження 14 об'єктів природно-заповідного фонду (далі – об'єкти ПЗФ), з них загальнодержавного значення – 3 об'єкти, місцевого значення – 11. Виконавцями цих заходів є суб'єкти господарювання, на яких покладені охоронні зобов'язання. Їх діяльність, а також роботу виконкомів районних у місті рад скоординовано управлінням екології виконкому Криворізької міської ради.

Протягом 2022 року суб'єктами господарювання, на яких покладені охоронні зобов'язання забезпечено проведення комплексу робіт з прибирання, утримання та збереження об'єктів природно-заповідного фонду. Виконкомом районних у місті рад проведено обстеження об'єктів природно-заповідного фонду міста.

У рамках сприяння охороні та збереженню природних об'єктів управлінням екології виконкому Криворізької міської ради скоординовано роботу виконкомів районних у місті рад та суб'єктів господарювання, на яких покладені охоронні зобов'язання щодо організації охорони та збереження об'єктів природно-заповідного фонду міста.

Важливим напрямком Міської екологічної програми є озеленення території міста, проведення робіт з утримання зелених насаджень. У 2022 році у рамках Міської екологічної програми на території міста висаджено понад 10 400 одиниць зелених насаджень, з них:

8 875 зелених насаджень (7 749 дерев та 1 126 кущів) на територіях промислових підприємств (із них у СЗЗ – 6 754 дерев та 634 куща) (п. 6.6, 6.6.3);

1 600 зелених насаджень на територіях загального користування коштом міського фонду охорони навколишнього природного середовища (п.6.10).

У рамках громадського контролю за виконанням заходів з озеленення передбачених Міською екологічною програмою на офіційному сайті виконкому Криворізької міської ради та її виконавчого комітету, сторінці управління екології виконкому Криворізької міської ради у мережі Facebook забезпечено висвітлення інформації щодо

проведених робіт з озеленення промислових територій та територій загального користування міста.

Для зменшення площі розповсюдження карантинних рослин проведено заходи на площі 4 030,53 га, з них на територіях загального користування механічним методом - 3 146 га, у т.ч. 1 330 га коштом міського фонду охорони навколишнього природного середовища, промисловими підприємствами на площі 884,57 га (п. 6.12). Інноваційні методи боротьби з амброзією застосовано промисловими підприємствами на площі 34,71 га (п. 6.11).

Підвищення рівня суспільної екологічної свідомості, забезпечення мешканців міста актуальною інформацією у сфері екології.

Одним із пріоритетних завдань Міської екологічної програми є формування екологічного мислення та підвищення забезпечення інформування населення щодо екологічного стану навколишнього природного середовища та екологічної свідомості громадян, особливо молодого покоління, поінформованості населення про методи ощадливого споживання природних ресурсів, енерговикористання, поводження з відходами.

Екологічна інформація системно висвітлюється в друкованих засобах масової інформації, тематичні відеосюжети транслюються ТРК «Рудана», ТК «Перший міський». Крім того, інформація екологічного змісту висвітлюється на вебсайті Криворізької міської ради та її виконавчого комітету, на сторінці управління екології в соціальних мережах Facebook, Instagram. У 2022 році розміщено 162 публікації, підготовлено та продемонстровано 20 відеосюжетів з наданням коментарів, що стосуються актуальних питань з охорони навколишнього природного середовища.

У рамках виконання вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» для інформування громадськості про провадження на території міста планованої діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля на дошці оголошень у приміщенні виконкому Криворізької міської ради (Центр «ВІЗА» («Центр Дії»)) протягом 2022 року розміщено 142 матеріали з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності (п. 7.2).

Для привернення уваги мешканців міста, підвищення обізнаності громадян про стан довкілля (п. 7.4) коштом міського фонду охорони навколишнього природного середовища в 2022 році:



додатково виготовлено 150 екземплярів «Екологічного паспорта міста Кривого Рогу» (2015-2020 роки), що передані навчальним закладам міста;

2000 листівок екологічної тематики «Не пали суху рослинність та сміття - не завдавай шкоди собі та природі!», «Боротьба з амброзією – справа кожного!», які розповсюджено серед мешканців та суб'єктів господарювання міста під час проведення рейдів із недопущення спалювання залишків сухої рослинності, необхідності ліквідації амброзії на своїх ділянках;

за ініціативи управління екології виконкому Криворізької міської ради на 20 білбордах розміщено соціальну рекламу екологічного спрямування: «Бережи природу! Не залишай сміття біля річки», «Стоп амброзія! Вирви алерген з корінням!». Промисловими підприємствами АТ «ПВДГЗК», АТ «Кривбасзалізрудком», ПрАТ «ІНГЗК» розміщено соціальну рекламу екологічного спрямування на 8 білбордах (п.7.5).

У рамках сприяння формуванню та реалізації екологічної політики у місті, вирішення актуальних екологічних питань та ефективного виконання промисловими підприємствами природоохоронних заходів Міської екологічної програми у 2022 році проведено 2 засідання робочої групи з опрацювання та комплексного вирішення питань реалізації державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища у м. Кривому Розі, 1 засідання Ради екологічного планування, 2 засідання комісії з питань здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря та управління якістю атмосферного повітря в агломерації Кривий Ріг.

Звіт з виконання у 2022 році заходів Міської екологічної програми розглянуто робочою групою з опрацювання та комплексного вирішення питань реалізації державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища у м. Кривому Розі, постійною комісією з питань екології та природних ресурсів та 24.03.2023 затверджено депутатами Криворізької міської ради.